

TIC BRNO

CO JE BRNO? 4 VILY

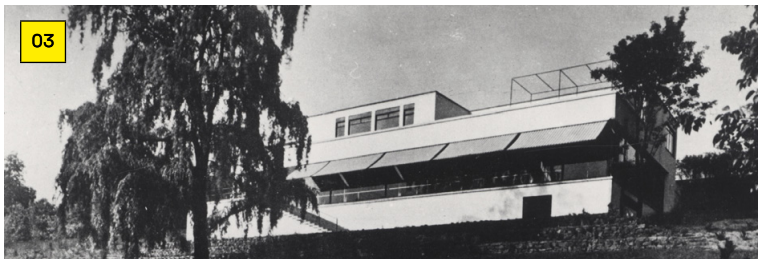
01

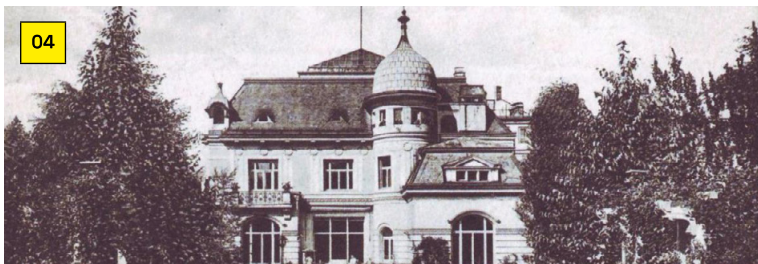
02

03

04

Rodinné bydlení v Brně v 1. třetině 20. století

- 01 Vila Stiassni
- 02 Jurkovičova vila
- 03 Vila Tugendhat
- 04 Vila Lőw-Beer

Čtveřice rodinných vil, které lze v Brně navštívit, reprezentuje výjimečná díla v oblasti individuální rodinné výstavby, a to jak z období moderny a secese z počátku minulého století, tak i meziválečné avantgardy. Každá z těchto vil má svá vlastní specifika daná dobou, ve které vznikla, ale především vkusem a finančními možnostmi svých majitelů. Byli jimi podnikatelé v textilním průmyslu židovského původu, kteří své vlastní domy používali i k reprezentačním účelům. Výjimkou je architekt Dušan Jurkovič, jenž si postavil dům sám pro sebe. Leitmotivem všech staveb je rozmanitost představ o moderním rodinném bydlení. Objednavatelé angažovali významné

architekty své doby, ať již z Vídně, v případě Vily Lőw-Beer, nebo německou vycházející hvězdu Ludwiga Miese van der Rohe či nejvýznamnějšího brněnského architekta židovského původu Ernsta Wiesnera. Jurkovič si pak ve svém vlastním domě zřídil ateliér a malou výstavní prostor, kde se konaly prezentace jeho architektonických i designerských idejí o moderním bydlení.

ALEXANDER NEUMANN, RUDOLF BAUMFELD (VÝSTAVBA 1903—1904)

Vila Löw-Beer

Reprezentativní secesní vilu si nechal postavit továrník Moritz Fuhrmann v letech 1903–1904 v Černých Polích, brněnské vilové kolonii nad lužaneckým parkem. Návrhem pověřil technicky inovativního vídeňského architekta Alexandra Neumanna, který u vily uplatnil horní osvětlení centrální haly působivým světlikem či vytápěcí systém s výměníkem tepla. Stavba vyniká rovněž kvalitou provedení umělecko-fémeslných prací.

V roce 1913 vilu pro svou rodinu zakoupil Alfred Löw-Beer, spolumajitel vzkvétající textilní firmy Moses Löw-Beer. Ve třicátých

letech prostor centrální haly upravil architekt Rudolf Baumfeld. Alfred věnoval dceři Gretě, provdané Tugendhatové, horní část zahrady k výstavbě vlastního rodinného domu (viz Vila Tugendhat). V památkově obnovené vile je instalována muzejní expozice *Svět brněnské buržoazie*. Toto „house museum“ je dnes ve správě Muzea Brněnska.

LUDWIG MIES VAN DER ROHE (VÝSTAVBA 1929—1930)

Vila Tugendhat

Vila Tugendhat, navržená Ludwigem Miesem van der Rohe, je považována za klíčovou stavbu moderní architektury a figuruje proto i na Seznamu světového dědictví UNESCO. Její jedinečnost spočívá nejen ve formální architektonické čistotě, zasazení do přírodního rámce a vzájemném prolínání prostor, ale i v technickém a konstrukčním řešení a užití ušlechtilých materiálů. Zásadní roli mělo porozumění architekta s objednateli, kterými byli Greta a Fritz Tugendhatovi. Ti pocházeli z průmyslnických a obchodnických německých židovských rodin podnikajících v textilním odvětví.

Židovský původ majitelů byl důvodem jejich nuceného odchodu do emigrace v roce 1938, následně dům zabavilo gestapo a na konci války byla vila zdevastována sovětským vojskem. Od konce 40. let, kdy byl dům zestátněn, sloužil jako taneční škola a následně jako rehabilitační ústav pro děti. Dům byl poprvé opravován v letech 1980–1985 a sloužil k reprezentativním účelům města. Od roku 1994 je ve správě Muzea města Brna, které jej otevřelo jako první instalovanou památku moderní architektury v ČR. V letech 2010–2012 prošla vila komplexní památkovou obnovou.

DUŠAN SAMO JURKOVIČ (VÝSTAVBA 1906)

Jurkovičova vila

Svoje rozhodnutí setrvat v Brně stvrdil Dušan Jurkovič rozhodnutím postavit si v malebné obci Žabovřesky dům pro sebe a svoji rodinu. Výběr místa nebyl nijak náhodný: Žabovřesky byly na dohled od tehdejší hranice Brna, uprostřed krásné krajiny s meandry řeky Svratky, v obci převládali česky mluvící obyvatelé a vypadalo to, že jde o ideální místo pro vybudování umělecké kolonie po vzoru kolonie v Darmstadtu od opavského rodáka Josefa Maria Olbricha nebo Hohe Warte ve Vídni od dalšího slavného moravského rodáka Josefa Hofmanna. Uměleckou kolonii se Jurkovičovi

realizovat nepodařilo, v každém případě jeho vila představuje jedno z vrcholných děl modernistické architektury, inspirované britskou a vídeňskou tvorbou s prvky lidového umění. V roce 2011 prošla vila rozsáhlou rekonstrukcí a dnes zde můžou návštěvníci zhlédnout expozici, která představuje tvorbu Dušana Jurkoviče v Česku i na Slovensku a vychutnat si neobyčejnou atmosféru domu i jeho zahrady. Budovu dnes spravuje Moravská galerie v Brně.

ERNST WIESNER (VÝSTAVBA 1927—1929)

Vila Stiassni

Vila Stiassni, známá také jako tzv. vládní vila, se otevřela návštěvníkům po rozsáhlé obnově na konci roku 2014. Pro svou rodinu si ji nechal postavit brněnský textilní továrník Alfred Stiassni, který společně s manželkou Hermine oslovil jednoho z nejslavnějších brněnských architektů Ernsta Wiesnera. Ačkoliv zvenčí vila zcela odpovídá individualistické moderně, uvnitř si rodina prosadila téměř zámecký luxus s reprezentativními salonky. Lze tu spatřit bohaté dřevěné obložení, mramorové křby, štuky i na míru vyrobený historizující nábytek. Součástí je také rozlehlá terasa

a lodžie, která se otevírá do více než tří-hektarové zahrady. V té se nachází stále funkční tenisový kurt či bazén. Devět let po nastěhování však musela židovská rodina uprchnout před nastupujícím nacismem. Po druhé světové válce čekalo vilu zcela jiné využití. Začala sloužit jako luxusní hotel pro významné státní návštěvy. Nocoval zde např. Edvard Beneš, Fidel Castro, první indonéský prezident Sukarno, egyptský prezident Násir nebo třeba Bill Gates. Vila je dnes ve správě Národního památkového ústavu.

01

02

VILA LÖW-BEER

Drobného 297/22

Vila Löw-Beer, galerie a kavárna
ÚT—NE 10.00—18.00

Zahrada

v zimě: 10.00—18.00

v létě: 10.00—20.00

www.vilalowbeer.cz

VILA TUGENDHAT

Černopolní 45

leden—únor

ST—NE 9.00—17.00

březen—prosinec

ÚT—NE 10.00—18.00

Je nutná předchozí rezervace.

www.tugendhat.eu

JURKOVIČOVA VILA

Jana Nečase 2

prosinec—únor

SO—NE 10.00—12.00 a 12.30—18.00

březen

ČT—NE 10.00—12.00 a 12.30—16.00

duben—říjen

ÚT—NE 10.00—12.00 a 12.30—18.00

listopad

ČT—NE 10.00—12.00 a 12.30—16.00

moravska-galerie.cz/jurkovicova-vila

text: Muzeum Brněnska, Muzeum
města Brna, Moravská galerie v Brně
a Národní památkový ústav

foto: David Židlický, Tomáš Dittrich,
Jan Zavadil, Moravská galerie v Brně,
Muzeum Brněnska, NPÚ

VILA STIASSNI

Hroznová 82/14

leden—květen

PÁ—NE 10.00—16.00

červen—září

PÁ—NE 10.00—17.00

říjen—prosinec

PÁ—NE 10.00—16.00

www.vila-stiassni.cz

TIC BRNO, p.o. finančně podporuje
statutární město Brno.

2017

www.ticbrno.cz

VILLA + TUGENDHAT

vila Stiassni

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

METODICKÉ CENTRUM
MODERNÍ ARCHITEKTURY
V BRNĚ

Muzeum Brněnska
PRÍSTĚVKOVÁ ORGANIZACE

MORAVSKÁ
GALERIE

VILA
LÖW
BEER

M
U
Z
E
U
M
B
R
N
O
M
E
S
T
A

B | R | N | O

TIC BRNO

GO TO BRNO.cz

